

al Opfordring til at vedblive med denne Vej for Fremtiden, i Særdeleshed da de Erfaringer, vi have gjort med de Bevillinger, der i lignende Diemed ere givne til Private navnlig paa Sjælland, turde have godtgjort, at dette er en vigtig Vej. Hvad enten saadanne Bevillinger ere blevne bragte til Udførelse eller ikke, har der i begge Tilfælde vist sig ikke saa ganske ringe Ulemper derved. Hvor stærkt der end bliver lagt Beslag paa vore Finantser til andre Diemed, har Udvidelsen af vore Jernbaner dog saa stor Betydning, at vi vel dertil kunde indvære hvert Aar, f. Ex. vil jeg sige en Million. Jeg kan indbrømme, at vi hidtil ere gaaede vel hurtigt frem med Anlæg af Jernbaner, men et saadant Beløb kunde dog vistnok hvert Aar affes til et saa vigtigt Formaal. Derfor havde jeg som sagt haabet, at dette Forslag var gaaet i den Retning, som blev stillet i Udfigt i 1868. Jeg deler den Frygt, som er udtalt fra flere Sider, at det her fortsatte Tilskud i det Mindste for nogle af Banerne vil vise sig at være for ringe. Det skulde glæde mig, om den ærede Ministers Erfaringer, som han sandsynligvis vil meddele os, maatte vise, at han har skønnet rigtig, og at der virkelig med et saadant Tilskud kan blive anlagt saadanne Baner, men indtil da frygter jeg for, at Lovforslaget i sin nuværende Skikkelse let kan bevirke, at de Egne, som i Henhold til den daværende Ministers Udtalelser havde Forhaabning om, at Raben maatte komme til dem, naar de andre Jernbaneanlæg vare færdige, endnu i lang Tid maa sævne dette Gode, uagtet de havde Grund til at vente det modsatte. Ogsaa mig forekommer det, at det er ubilligt, at dette Tilskud af 40,000 Rbd. for hver Mil først skal udbetales i en længere Aarrække. Sællere maatte man indskrænke Anlaget af Jernbanerne til et mindre Mileomfang, naar man saa kunde give ethvert saadant det i Virkeligheden nødvendige Tilskud. Jeg vilde henstille, om det ikke kunde være hensigtsmæssigt i Stedet for at give et Tilskud til Banerne ad den Vej, som her er foreslaaet, ligesvem at tage Aktier i dem paa den Maade, at de private Aktier fik et Fortrin, indtil de havde faaet (hvad ogsaa er foreslaaet her men i en anden Form) et Udbytte af 5 pCt., men at det derefter følgende Overstud derefter kom Statens Aktier tilgode, indtil de havde naaet et lignende Udbytte. Derved vilde maasse ogsaa det kunne udvænes noget, at man ikke i Forveien kan vide, hvorledes en saadan Bane kan betale sig, og hvorvidt derfor Tilskudet paa et Sted maasse bør være større end paa et andet, og i alt Fald vilde det give Regjeringen nogen større Indflydelse paa Udvælsen af den hele Virksomhed, hvad jeg efter min Betragtning ikke kan Andet end anse for et stort Gode. Med Hensyn til Expropriationsomkostningerne staaer dette Lovforslag dernæst ogsaa meget langt tilbage for det, som blev udtalt af den foregaaende Minister. Han fremhævede i Svaret

paa Forespørgslen, at en stor Del af Jyden og særlig Svendborg Amt var sat stærkt tilside ved de Bestemmelser, som vare truffne i Loven om Expropriationsudgifternes Dækning. Han siger udtrykkelig, at i Forhold til den Nytte, dette Amt har af Jernbaneanlægene, er det langt mere end de øvrige Dele af Landet kommet til at deltage i Erstatningen for Expropriationerne. Han trostede den Gang med, at man skulde faae en saadan Jernbane fra Odense til Svendborg, som her er bebudet; derved skulde man faae Erstatning for de foreløbige Udlæg, man gjorde, men i Stedet derfor vil jo Regjeringen nu lægge hele den nye Bygde paa de enkelte Egne, som faae Gaavn af disse Baner, uagtet de allerede gennem flere Aar have maattet deltage i Byrderne med de andre Egne, som have været saa heldige længe forud at have faaet deres Baner; de her omhandlede Egne vilde da i dobbelt Henseende blive stillede uheldigt derved. Jeg kan derfor ikke Andet end slutte mig til de Medlemmer, som have ment, at Bestemmelserne om Expropriationsudgifterne bør forandres saaledes, at disse Egne ikke blive ramte haardere end det øvrige Land, men at de komme til i den Henseende at staa fuldstændig paa lige Fod med det. Det vilde da ogsaa være billigt, om den Undtagelse, som den Gang fandt Sted med Hensyn til Denne Syd for Jyden, nu faldt bort, thi naar Svendborg bliver Endepunkt for en Jernbane, vilde de faae en saa let Afgang til at drage Nytte af denne Bane, at der ikke længer er nogen Grund til at stille dem i et særligt Undtagelsesforhold til det øvrige Land. Jeg skal endnu tillade mig at bede den ærede Minister, hvis han ser sig i Stand dertil, at oplyse os om, hvor vidt der skulde være indkommet til ham noget Andragende om at faae Bevilling til at anlægge en Jernbane fra Nyborg til Bønden, og hvilket Svær han i saa Fald har givet paa et saadant Andragende. Det er allerede bragt paa Bane af det ærede Medlem for Hjerding (Hjerd), og det interesserer naturligvis i høj Grad den Del af Landet, som et saadant Baneanlæg vilde komme til at gaa igjennem. Derefter vilde Svendborg Amt, som hidtil nok er det eneste Amt, der ikke har faaet noget Jernbaneanlæg, faae en Jernbane lagt paa langs midt igjennem Amtet, i Stedet for at den Bane, der i Lovforslaget er stillet i Udfigt, kun gaar paa tværs. Det siges, at der er gjort Forsøg paa at faae en saadan Bane anlagt uden mindste Tilskud fra Statens Side. At alene Hensynet til Konkurrencen med Statsbanerne skulde kunne bringe til at give Afslag paa et saadant Andragende, kan jeg ikke ret tro, da et Anlæg som det omhandlede dog i mange andre Retninger vilde komme baade vedkommende Egn og Landet i det Hele til Gode, saaledes at det, der derved vilde vindes, vel kunde opveie det Tab, som mulig kunde optaa for Statsbanerne derved, at nogle flere tage ad den Vej til Hamborg i